Programmabegroting 2022-2025 eerste termijn Democraten Roerdalen

Inleiding

'Roerdalen in balans', dit is de meerjarige aanpak om onze begroting structureel sluitend te krijgen. We werken aan andere regels, dit betekent deregulering en experimenteren.

We moeten onze uitgaven verminderen en onze inkomsten vermeerderen en dat kan alleen als we resultaatgericht werken, zodat we structureel geld kunnen besparen.

Begroting in balans

De belangrijkste oorzaken in 2021 voor de onbalans zijn:

- Het Sociaal Domein bijna € 2 miljoen waarvan € 1,3 miljoen hogere uitgaven aan jeugdzorg. En de landelijke invoering van het abonnementstarief;
- Herverdeling van de gemeentefondsuitkering hetgeen ons ten positieve komt (met de wetenschap van nu);
- Meerkosten SC MER ca. € 800.000 per jaar;
- Dalende dividendinkomsten Enexis € 274.000.

Hoe staan we er nu voor

Het rijk heeft voor 2022 incidenteel extra geld beschikbaar gesteld voor Jeugdhulp, dit betekent voor Roerdalen eenmalige extra inkomsten van € 1,3 mln. Om de kosten terug de dringen doen wij het project "Omvorming sociaal domein".

Maar er zijn ook nadelen

- Regionale zorginnovatie kost meer tijd, dit betekent voor 2022 een nadeel van € 350.000;
- Hulp in de huishouding stijgt naar € 550.000;
- Het dividend van Enexis valt lager uit, een nadeel van € 13.000.

Drie deelprojecten

We werken in 3 deelprojecten:

1. Omvorming sociaal domein
2. Investeren in duurzaamheid en om te renderen
3. In control

Van tekort in 2022 naar een positief saldo in 2025.

De financiële begroting 2022-2025 heeft op dit moment een tekort van € 881.000 in 2022.

Programma 1: Krachtige dorpen

Sociale samenhang en leefbaarheid in Roerdalen. Basisvoorziening school, vereniging, dorpshuis, sociaal team, consultatiebureau.

Dit programma gaat voornamelijk over de gemeenschap (sociale participatie en maatschappelijke deelname)

Omvorming sociaal domein

We kiezen voor een andere manier van werken, want de kosten en dus het financieel tekort is ongekend hoog. Investeren in een sterke sociale basis met mensen die naar elkaar omkijken.

Strategisch programmadoel: krachtige dorpen met veel sociale samenhang, goede basisvoorzieningen en weerbare inwoners. Vergroten van de weerbaarheid, de veerkracht en preventie.

Krantenartikel (woensdag 29 september 2021): “Ouderen in tranen om toegangsbewijs”

Uit dit artikel blijkt volgens ouderenbond ANBO dat ruim 1 miljoen Nederlanders moeite hebben met digitalisering.

Onze oproep aan het college is zorg dat de mensen die digibeet zijn, dus moeite hebben met digitalisering, ook mee kunnen blijven doen en dat niet door de gemeente klakkeloos wordt overgegaan tot alles te digitaliseren. Informeer de inwoners ook nog steeds via een papieren versie. Hierdoor doen we ook iets tegen de vereenzaming van veel inwoners.

Burgers nemen initiatieven op het gebied van leefomgeving en sociale samenhang

Opgavegericht werken gebeurt volgens de volgende stappen:

1. Verkennen & inventariseren van mogelijke maatschappelijke opgaven;
2. Keuze voor een of meerdere geschikte opgaven;
3. Formuleren van voorwaarden;
4. Starten met de uitvoering;

Graag hadden wij nog twee punten hieraan toegevoegd.
5. Wat heeft het opgebracht, wat zeggen prestatie-indicatoren over doel en realisatie, waar staan we;
6. Evaluatie, benoem succesfactoren, leermomenten en missers.
Wilt u die toevoegen?

Vroegtijdig signaleren en samenwerken met de eerstelijns en de huisarts.

In een vroeg stadium is er aandacht voor geldzorgen, armoede en gezonde leefstijl. Dit vraagt onder regie van de gemeente, om samenwerking tussen de GGD, de jeugd- en gezinswerkers, het Sociaal Team, de praktijkondersteuners en de huisartsen en de intern begeleiders van de basisscholen.

Wat heeft dit tot nu toe concreet opgeleverd? Hoeveel mensen zijn zo al vroegtijdig geholpen? En is aantoonbaar dat deze aanpak werkt?

Lasten

In 2022 is € 125.000 nodig uit de reserve accommodatiebeleid voor inhuur van externen om het accommodatiebeleid af te ronden.

De beantwoording van onze vraag hierover was als volgt. “Hierbij kunt u denken aan specifieke juridische of bouwtechnische kennis, dan wel vaardigheden zoals uitwerking van het ontwerp Dorpshuis Vlodrop en de basisschool.”

Toch blijven wij ons afvragen of dit echt nodig is en of we zelf niet voldoende expertise in huis hebben?

Programma 2: Participatie, ondersteuning en zorg

OMVORMING SOCIAAL DOMEIN

Gerichte inzet armoede en schuldhulpverlening

Voor 2022 is het budget structureel € 73.000. Dit was in 2021 € 48.000.
Is dit bedrag voldoende voor 2021? En waar gaat het aan op?

Armoedebeleid

De Armoedenota Arm in Arm 2019-2021 wordt met 1 jaar verlengd en de overbruggingsperiode biedt de gelegenheid om nieuwe ontwikkelingen op te nemen in de nieuw te ontwikkelen nota in 2022.

Voor de kinderen is gelukkig altijd al veel aandacht geweest, en met onze motie van 13-12-2018 (M2018-10) hebben we specifiek ook de ouderen in het armoedebeleid kunnen opnemen. *Wij zouden graag weten wat de stand van zaken op dit moment is met betrekking tot de ouderen in Roerdalen?*

En hierin willen we nog een stap verder gaan.

Aantal uitkeringen inkomensverzekering huishoudens per 1 januari 2018 (laatste stand van zaken voor zover beschikbaar) geeft aan dat er 4.981 huishoudens een AOW-uitkering hadden.

Voor 2022 willen wij graag achterhalen hoeveel mensen er alleen AOW ontvangen, zonder aanvullend pensioen. Deze mensen moeten extra aandacht krijgen want met de stijgende kosten krijgen deze mensen de eindjes zeker niet meer aan elkaar geknoopt. Wij pleiten ervoor dat met deze mensen contact wordt opgenomen en dat hun gewezen wordt op zaken waar ze eventueel recht op hebben. Ook vinden wij het raadzaam om een budgetcoach in te schakelen. *Kunt u ons toezeggen dat u alles in het werk zult stellen om deze mensen te bereiken en verder te helpen?*

Laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid gaat vaak samen met armoede. Van de in totaal laaggeletterden zijn er 1315 mensen 66+. Oftewel 65,8% van de laaggeletterden is 65+. Ook dit geeft al aan dat er extra aandacht naar de ouderen moet om hun verder te helpen. Leesbare taal wil niet voor iedereen zeggen dat het begrijpend wordt gelezen. Tijdens de kennissessie voor laaggeletterdheid hebben wij vernomen dat de gemeente Maasgouw ook hier succesvol werkt met budgetcoaches. *Ook hier de vraag kunt u ons toezeggen dat u dit probleem beter in kaart brengt en gaat aanpakken?*

Beter passend specialistisch aanbod jeugd en Wmo.

Het rijk stelt extra middelen ter beschikking voor jeugdhulp. Het rijk legt op termijn een niet verplichte vorm van regionale samenwerking op in de vorming van een gemeenschappelijke regeling (GR). Inkoop van zeer gespecialiseerde vormen van jeugdhulp vindt op bovenregionale of landelijke schaal plaats. Dit moet leiden dat op alle niveaus evenwicht tussen kosten en beschikbare budgetten ontstaat.

Wij vragen ons af of dit ook werkelijk te realiseren is?

1 Januari 2022 gaat het woonplaatsbeginsel gelden. Wat gaat dit voor onze gemeente betekenen.

Zie *https://vng.nl/artikelen/woonplaatsbeginsel-jeugdhulp*

Programma 3: Veilige dorpen

Veiligheid is een gezamenlijke zorg van gemeente, politie en inwoners.

Zichtbaarheid van de Boa's en wijkagenten.

Dit is nog steeds een heet hangijzer. Er is krapte bij de politie en er zou een herstructurering komen, meer geld voor de basiseenheid Limburg. Binnen Limburg vindt herverdeling van de politiecapaciteit plaats. Daarnaast hebben wij als Roerdalen ook last van de grensregioproblematiek.

Al met al zaken die vragen om meer efficiëntie, meer agenten en Boa's. De 4e wijkagent zou hier goed van pas komen.

Veiligheid van onze mensen staat voorop en daar moet dus extra aandacht aan besteed worden.

Gelet op het onveiligheidsgevoel dat leeft in Roerdalen (Waar staat je gemeente) moeten we hier duidelijk op focussen. En maatregelen nemen, zodat ook de inbraken in stallingen en schuurtjes afnemen. *Hoe denkt u dit aan te pakken?*

Als we de monitor "Waar staat je gemeente" erop naslaan springen enkele zaken eruit.
Allereerst het onveiligheidsgevoel, in de monitor:
Onveiligheidsbeleving, Landelijk 89, Roerdalen 101.
Dit is al jaren een issue waar niet of nauwelijks iets aan gedaan wordt, wij hebben dit al meerdere malen aangehaald. *Wat gaat hieraan nu concreet gebeuren?*

Verder punten die extra aandacht verdienen

- Diefstal voertuigen
- Overval
- Straatroof
- Brandstichting

Al deze feiten hebben te maken met geweld. *Wat gaat hieraan concreet gebeuren?*

Er zijn ook een heleboel zaken die uiteraard goed gaan, maar de zojuist genoemde zaken springen er in negatieve zin uit.

We moeten zorgen dat mensen zich veilig voelen in hun eigen omgeving door meer toezicht op straat.

Optimaliseren van de communicatie

We willen de beleving van “blauw op straat” vergroten. Naast inbraken en berovingen is er nu ook meer cybercriminaliteit en de vermenging van de onder- en bovenwereld.

Wij adviseren de politie om ook gebruik te maken van de papieren versies van de Dorpsbladen, dan kunnen inwoners die niet digitaal onderlegt zijn deze informatie die de politie met de inwoners wil delen, ontvangen.

Brandpreventie

Wij zijn tevreden dat het voorlichtingsproject Brandveilig Leven verlengd wordt. En dat de gemeente de kans op (natuur)brand wil verkleinen door het treffen van preventieve maatregelen, concreet komen er binnen de gemeente 3 plekken waar bluswatervoorzieningen gerealiseerd moeten worden. *Kunt u aangeven waar die plekken liggen?*

Verkeersveiligheid

Wij streven naar goed onderhoud van de wegen en trottoirs, zodat de verkeersveiligheid niet in gevaar komt.

Programma 4: Economie, Natuur, Toerisme, Cultuur en Duurzaamheid.

Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden.

Graag de stand van zaken fietspad Rothenbach.

Als we inzetten op recreatie vragen wij ook de wegen en fietspaden in knooppuntroutes op een acceptabel onderhoudsniveau te houden. We zien een verbetering van onverharde wegen, waarvoor onze complimenten.

Programma 5: Woonomgeving.

Lokale prestatieafspraken.

Nogmaals aandacht voor de nood van onze inwoners en oud inwoners van Roerdalen om te zorgen dat hun kinderen kunnen blijven wonen in Roerdalen. Wij vragen het college zich sterk te maken bij de woningcorporatie dat niet alle huurwoningen naar mensen van buiten Roerdalen gaan. *Kunt u ons dit toezeggen? Kunt u dergelijke afspraken ook vastleggen in prestatieafspraken met de woningcorporatie?*

Aandacht door de woningcorporatie om hun huurders mee te geven dat ook zij dienen te zorgen dat hun straat, maar zeker in en om hun huis, er netjes uitziet.

Verder kijken naar het tegengaan van gettovorming, niet te veel inwoners met een immigratie-achtergrond bij elkaar, dit komt de integratiegedachte niet ten goede.

Herstructureringsontwikkeling

Hier worden aannames gedaan die op dit moment zeker niet de waarheid bevatten, neem de zin “Gelijktijdig ontstaat er een overschot aan rijtjeswoningen, twee-onder-een-kap woningen en vrijstaande woningen”.

Wij willen de opsteller van dit stuk adviseren om Funda na te slaan en te kijken hoeveel van deze woningen in Roerdalen te koop c.q. te huur staan.

Er is momenteel een enorme krapte op de woningmarkt zowel voor koop- als huurwoningen. Ouderen worden verzocht om zo lang mogelijk zelfstandig in hun woningen te blijven wonen, want er zijn geen bejaardenhuizen meer, alleen nog verzorgingshuizen. Doordat mensen langer zelfstandig blijven wonen stagneert de doorstroming zoals die vroeger was.

Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Reconstructie Speeltuinen

Graag aandacht voor wat er in de late avonduren gebeurt in deze speeltuinen, door de oudere jeugd en niet alleen uit Roerdalen wordt gedeald en drugs gebruikt.
Houd met de inrichting van de speeltuinen rekening met verlichting en dat het groen laag gehouden wordt, zodat er van buitenaf zicht is op deze speeltuinen.

Maaibeleid en biodiversiteit

Kunnen gedeeltes van taken, onkruidbestrijding en maaien niet door de mensen van Team Onderhoud gedaan worden, *nu er plus minus 32 mensen extra zijn ingestroomd vanuit de Westrom?*

Ook vragen wij aandacht voor de trottoirs in de gemeente Roerdalen, op sommige plaatsen is de begaanbaarheid van deze trottoirs echt slecht.

We moeten eens goed nadenken over de gevolgen van bezuinigingen, denk hierbij aan het MOP (Meerjaren Onderhouds Plan), om dit tot een minimum te beperken. Zoals nu al enkele keren gebleken is dat - door dit tot een minimum te beperken - er later een veelvoud aan kosten ontstaat. (Voorbeeld de buitenzwembanden, de molen in Melick, ect.)

Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening.

Onder aan pagina 48
Laatste zin van deze pagina “Dat doen we onder andere door meer automatische werkprocessen in te richten in onze dienstverlening én door meer samen te werken in MER verband.”

Graag vragen wij uw aandacht voor een van deze automatische werkprocessen.

Bij aanvraag subsidie cultuur. Als je als organisatie wilt aanvragen loop je vast in de inlog.

U wilt inloggen bij gemeente Roerdalen voor internetdiensten, niveau 2. U heeft hiervoor een inlogmiddel nodig van minimaal niveau betrouwbaarheidsniveau 2.

Een gewone stichting heeft geen van deze inlog niveaus*. Hoe kan men dan subsidie aanvragen?*

Verbeteren communicatieve organisatie

Gestreefd wordt naar het schrijven van begrijpelijke en heldere taal. Helaas lukt dit niet altijd en wij vragen het college aandacht om hier toch alert op toe te zien.

Programma 8 Algemene middelen

Voorzien wordt dat er komend jaar een tekort is van € 881.000 en in 2023 van € 551.000.

In de begroting voor 2022 willen wij graag een bedrag opgenomen zien van € 10.000, welk bedrag dan ter beschikking van de raad komt voor onvoorziene kosten die niet op andere posten geboekt kunnen worden. Zo heeft de raad nog enige speelruimte om zaken die voor de raad belangrijk zijn, maar waarmee geen rekening is gehouden in de begroting, toch te kunnen bekostigen.

Tot Slot

De Programmabegroting is slechts een begroting van de kosten en de baten. Of dit de werkelijke bedragen zullen worden zal de tijd uitwijzen. Want wie had kunnen denken dat de huizenprijzen torenhoog worden, dat er zo goed als geen huizen meer te krijgen zijn, dat de energieprijzen omhoogschieten en noem maar op.

We zullen er zoveel mogelijk aan doen om de kosten in de hand te houden.